

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

privind admiterea cererii de revizuire

în cauza civilă

Victor Vașcișin împotriva lui Vitalie Stăvilă și intervenientul accesoriu
Societatea cu Răspundere Limitată „Xenon”
(excluderea asociatului din cadrul societății)

împotriva deciziei din 16 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție,

(Dosarul nr. 2rhc-14/25

NR. PIGD 2-12051231-01-2rhc-03062025)

Revizuirea depusă în temeiul art. 449 lit. h) Cod de procedură civilă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Prima instanță - Judecătoria Economică de Circumscripție (jud. A. Rotari)

Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Pleșca, A. Pahopol, G. Crețu)

Instanța de recurs – Curtea Supremă de Justiție (A. Cobăneanu, T. Răducanu, S. Moldovan,
I. Bejenaru, V. Barba)

3 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Vitalie Stăvilă,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 1 decembrie 2010, Vașcișin Victor a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Stăvilă prin care a solicitat excluderea asociatului Vitalie Stăvilă din Societatea cu Răspundere Limitată „Xenon” și dispunerea executării imediate a hotărârii de excludere.

2. În motivarea acțiunii, în principal, reclamantul a invocat că SRL „Xenon” deținea 97% din capitalul social al SRL „Prichindel și Co”, aceste societăți fiind afiliate. SRL „Prichindel și Co” ar fi vândut o parte din activele sale la preț derizoriu terțelor persoane, vânzarea fiind realizată cu acordul direct al administratorului și asociatului majoritar al SRL „Xenon”, Vitalie Stăvilă. Victor Vașcișin, fiind asociat al SRL „Xenon” cu 30% a considerat că vânzarea s-a făcut în detrimentul său și i s-a cauzat un prejudiciu evaluat la 30% din suma de 4934337 lei. Astfel, având în vedere că vânzarea de către SRL „Prichindel și Co” s-a făcut cu acordul expres al asociatului majoritar și administratorului SRL „Xenon” și chiar cu participarea nemijlocită a acestuia, înseamnă că el poartă răspundere directă pentru acest prejudiciu și urmează a fi exclus din societate.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 27 septembrie 2011, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

4. La 8 noiembrie 2011, Victor Vașcișin a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 27 septembrie 2011.

5. Curtea de Apel Chișinău la 17 ianuarie 2012 prin decizie a admis apelul lui Victor Vașcișin, a casat integral hotărârea din 17 septembrie 2011 și a emis o hotărâre nouă prin care a admis integral cererea de chemare în judecată a asociatului SRL „Xenon”, Victor Vașcișin, și a exclus din SRL „Xenon” pe asociatul Vitalie Stăvilă.

6. Vitalie Stăvilă a depus o cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2012 prin care a solicitat casarea acesteia și menținerea hotărârii instanței de fond.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2012 recursul declarat de Vitalie Stăvilă a fost respins, iar decizia Curții de Apel Chișinău din 17 ianuarie 2012 menținută.

8. La 3 iunie 2025, Vitalie Stăvilă a depus o cerere de revizuire la decizia din 16 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție.

9. În motivarea cererii a indicat că după rămânerea irevocabilă a deciziei, Vitalie Stăvilă s-a adresat Curții Europene pentru Drepturile Omului, fiind invocată încălcarea art. 6 CEDO și art. 1 Protocol 1 CEDO.

10. Revizuentul a susținut că la data de 24.04.2025 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Stăvilă vs. Republica Moldova (nr. 25819/12). În fața CtEDO, Stăvilă Vitalie a promovat că instanțele naționale din Republica Moldova au încălcat:

a) art.6 CEDO - dreptul la un proces echitabil, exprimat prin intervenție în actul de justiție, făcând ca instanța de apel să nu fie constituită legal (modificarea arbitrară a completului de judecată), să nu fie independentă și imparțială (favorizarea unei părți a procesului); nemotivarea hotărârii de către Curtea Supremă de Justiție, refuzul Curții Supreme de Justiție de a elibera actul de procedură pronunțat - încheierea din 16 mai 2012 despre restituirea recursului suplimentar

b) art.1 Protocol 1 CEDO - reclamantul a fost lipsit de proprietatea sa, fiind o ingerință a instanței de judecată în dreptul de proprietate a reclamantului; Stăvilă Vitalie pierdut aportul/parte socială în SRL Xenon.

În consecință, Curtea ar fi constatat că măsurile adoptate de către instanțele naționale au avut un impact semnificativ asupra dreptului de proprietate față de Stăvilă Vitalie. Curtea a notat că instanțele naționale nu au efectuat o evaluare detaliată a impactului acțiunilor reclamantului asupra activității societății, nu a fost realizată o evaluare financiară sau un audit care să cuantifice în mod clar prejudiciul cauzat societății.

În urma acestor omisiuni, Curtea ar fi subliniat că, excluderea Dlui Stăvilă Vitalie a echivalat, practic, cu exproprierea controlului asupra societății sale în favoarea acționarului minoritar. În concluzie, Curtea a constatat că a avut loc o ingerință în exercitarea dreptului reclamantului la respectarea bunurilor sale, garantat de art.1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. În particular, ea notat că această ingerință a fost rezultatul hotărârilor instanțelor naționale, care au condus la pierderea controlului efectiv al reclamantului Stăvilă Vitalie asupra propriei societăți.

Revizuentul Stăvilă Vitalie atestă că constatările CtEDO, precum și hotărârea CtEDO cauza Stăvilă vs. Republica Moldova (nr. 25819/12), prin raportare la norma de procedură supra, constituie temei de redeschiderea procedurii prin revizuirea decizia Curții Supreme de Justiție, care a avut ca efect excluderea sa din lista de asociați în SRL „Xenon”.

11. Prin cererea de revizuire, Vitalie Stăvilă a solicitat admiterea revizuirii, casarea deciziei din 16 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție în cauza indicată și examinarea

în ordine de recurs a recursului declarat de Vitalie Stăvilă, admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 27 septembrie 2011 a Judecătoriei economice de circumscripție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 446 din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

(2) Încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizurii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizurii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizurii nu se supun niciunei căi de atac.”

13. Art. 447 din Codul de procedură civilă:

„Sînt în drept să depună cerere de revizuire:

- a) părțile și alți participanți la proces;
- b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească;
- c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).”.

14. Art. 448 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire împotriva unei hotărîri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

(2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărîri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițîndu-se o nouă hotărîre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărîrea sau a emis o nouă hotărîre.”

15. Art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care:

- h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.”

16. Art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire se depune:

- f) în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărîrii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art. 449 lit. h).”

17. Art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1¹) Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.”

18. Art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție:

b) încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că cererea de revizuire a fost formulată în temeiul art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, făcând referire la emiterea hotărârii Curții Europene pentru Drepturile Omului în cauza Stăvilă împotriva Republicii Moldova, cauza nr. [25819/12](#) din 24 aprilie 2025.

20. Având în vedere că hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului a emis decizia la 24 aprilie 2025, prin depunerea cererii de revizuire a fost respectat termenul de 6 luni de la pronunțarea acesteia, prevăzut la art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă.

21. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului Curtea în hotărârea din 24 aprilie 2025 în unanimitate:

21.1. Declară admisibile plângerile în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

21.2. Hotărăște că a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

21.3. Hotărăște că nu este necesar să examineze admisibilitatea și fondul plângerilor bazate pe Articolul 6 § 1 din Convenție;

21.4. Hotărăște

(a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, 3.000 EUR (trei mii de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral, sumă care va fi convertită în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului;

(b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data efectuării transferului, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumei de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

21.5. Respinge restul pretenției reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă

22. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a formulat inclusiv următoarele aprecieri:

„21. Instanțele erau obligate să răspundă la pretenția specifică a lui V.V. din cererea sa de chemare în judecată, id est de a exclude reclamantul. În același timp, la examinarea faptului dacă respectiva măsură era proporțională scopului de a proteja drepturile lui V.V., instanțele trebuiau să ia în considerare că excluderea unui asociat

era cea mai gravă formă de ingerință în drepturile sale. Cu toate acestea, ele nu au examinat dacă alte forme de protecție menționate în paragraful precedent erau suficiente pentru a proteja drepturile lui V.V., fără a exclude în totalitate reclamantul din companie. Instanțele n-au luat în considerare faptul că reclamantul deținea 70% din companie. Excluderea lui, în esență, presupunea exproprierea sa de companie în favoarea acționarului minoritar.

22. Este adevărat că pot exista situații în care alte forme de ingerință, mai puțin intruzive, ar putea fi insuficiente, iar îndepărtarea acționarului majoritar culpabil ar fi singura cale fezabilă de a oferi protecție efectivă drepturilor acționarilor minoritari. De exemplu, un acționar majoritar ar putea administra compania într-un mod în care să-i pună în pericol viabilitatea sau acesta ar putea fi insolvent și, astfel, s-ar afla în imposibilitatea de a repara prejudiciul cauzat companiei. Cu toate acestea, pentru a decide dacă o companie a fost adusă într-o asemenea situație extremă, instanțele ar fi trebuit să determine impactul general al acțiunilor asociatului majoritar asupra companiei. În prezenta cauză, nu este clar modul în care instanțele au putut determina că reclamantul cauzase un asemenea prejudiciu substanțial companiei, fără a dispune un audit sau o altă formă de evaluare a situației economice reale și a întinderii prejudiciului cauzat. Deși acest lucru a fost solicitat în mod expres (a se vedea paragraful 3 de mai sus), nu a fost vreodată efectuat. Se mai notează că prejudiciul total estimat cauzat de către reclamant varia între mai mult de 344.000 și 423.000 EUR, ceea ce constituia mai puțin decât prejudiciul de peste 500.000 EUR pe care îl cauzase V.V. (a se vedea paragraful 2 de mai sus). Prejudiciul estimat în urma acțiunilor reclamantului era doar o parte mică din datoria generală pe care o avea „Xenon”, care echivala cu mai mult de 2.5 milioane EUR în anul 2010. Cu toate acestea, în anul 2012 compania continua să funcționeze și, până la acel moment, niciuna dintre părți sau instanțele din procesul național n-au menționat-o ca fiind incapabilă să-și onoreze datoriile sau aflându-se în proces de lichidare. Instanțele naționale n-au verificat în ce măsură acțiunile reclamantului ar fi pus, într-adevăr, în pericol, activitatea companiei, astfel încât să dispună, în esență, excluderea sa din companie, nici n-au analizat posibilitatea sa de a recupera prejudiciul cauzat companiei „Xenon”, în modul în care fusese făcut în cazul lui V.V.

25. Curtea concluzionează că instanțele naționale n-au efectuat o analiză adecvată a proporționalității măsurii aplicate în scopul protejării drepturilor lui V.V. Ele au acceptat cea mai gravă formă de ingerință, expropriind în esență reclamantul de compania sa în favoarea acționarului minoritar, fără a determina dacă acțiunile sale cauzaseră consecințe atât de grave pentru acționarul minoritar, încât alte mijloace mai puțin intruzive, prevăzute de lege, n-ar fi fost suficiente.

26. Corespunzător, a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.”

23. Inițial, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

24. În jurisprudența sa (*încheierea nr. [3rh-1/25](#), §77-80*), Curtea Supremă de Justiție a stabilit standardul examinării cererii de revizuire urmare a pronunțării unei a Curții Europene pentru Drepturile Omului, indicând că *„Atunci când este investită cu examinarea unei cereri de revizuire, Curtea Supremă de Justiție trebuie să se limiteze la verificarea existenței condițiilor expres prevăzute de lege și să verifice, în lumina legislației naționale și a concluziilor statuate prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului, îndeplinirea condițiilor pentru aprobarea redeschiderii procesului.*

La acest capitol, Completul de judecată consideră necesar de a sublinia faptul că CtEDO nu cere expres redeschiderea procedurilor naționale, urmare a constatării încălcării de către Curte a unui drept garantat de Convenție. Totuși, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a recomandat adoptarea unei legislații care ar permite redeschiderea procedurilor naționale (a se vedea Recomandarea CM R(2000)2 din 19 ianuarie 2000).

Recomandarea nominalizată sugerează că redeschiderea ar trebui să aibă loc atunci când CtEDO constată încălcarea de către statul-membru al Convenției și dacă: „(i) partea lezată continuă să sufere consecințe negative foarte grave din pricina rezultatului deciziei naționale în cauză, care nu sunt în mod adecvat remediate prin satisfacția echitabilă și nu pot fi rectificate decât prin reexaminare sau redeschidere, și (ii) hotărârea Curții duce la concluzia că: a) decizia națională contestată este în esență contrară Convenției, sau b) violarea constatată este cauzată de erori sau deficiențe procedurale de o asemenea gravitate încât apare un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor naționale contestate.”

De altfel, în sensul temeiului de revizuire prevăzut la art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, se configurează concluzia, precum că cerința legală – existența unei constatări a Curții Europene a Drepturilor Omului privind încălcarea unei drept sau a unei libertăți fundamentale a omului în cauza a cărei act judecătorec se solicită a fi revizuit, constituie un temei de admitere a cererii de revizuire. Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a omului nu poate fi negată de instanța competentă să se pronunțe asupra revizuirii. Or, hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru toate statele membre ale Consiliului Europei.”

25. Raportând circumstanțele factice la prevederile legale aplicabile, la jurisprudența Curții Supreme de Justiție enunțată în prezenta cauză, la constatările Curții Europene pentru Drepturile Omului vizată, Completul de judecată remarcă faptul că existența unei hotărâri judecătorești, în care se constată o încălcare a

drepturilor fundamentale a persoanei garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repara consecințele astfel încât să restabilească, atât cât e posibil, situația ante factum încălcării.

26. Existența unei hotărâri judecătorești în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, garantate de Constituție și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repara consecințele astfel încât să restabilească, atât cât e posibil, situația ante factum încălcării.

27. Or, redeschiderea procedurii de recurs, în cazul constatării încălcării Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție este obligatorie, în prezenta cauză, pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeana a Drepturilor Omului și restabilirea situației existentă până la admiterea încălcării.

28. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că în prezenta cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă pentru depunerea cererii de revizuire, fiind constatată o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale ale omului printr-o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului.

29. Pe cale de consecință, în sensul art. 453 alin. (6) din Codul de procedură civilă, se impune admiterea cererii de revizuire declarată de Vitalie Stăvilă, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea cererii de recurs depuse de Vitalie Stăvilă împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2012.

30. Din aceste motive, în conformitate cu art. 449 lit. h), 452 și 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea de revizuire depusă de Vitalie Stăvilă.

Casează decizia Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2012 a Curții Supreme de Justiție și reține în procedura Curții Supreme de Justiție în ordine de recurs cauza civilă Victor Vașcișin împotriva lui Vitalie Stăvilă și intervenientul accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Xenon” privind excluderea asociatului din cadrul societății.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat